

KOMENTÁŘ TEREZY SPENCEROVÉ: Zelenský se stal rukojmím ve vnitroamerické „studené válce“

- CZ24 News | 2. října 2019

Pro ukrajinského prezidenta se nabízí výhled na nepříjemnou realitu, v níž už bude jednou provždy a všeobecně označován za prezidenta svrchované země, který poslušně plní příkazy Donalda Trumpa.

Ukrajinský prezident Vladimír Zelenský uvolnil Olexandra Daniljuka z funkce šefa Rady pro národní bezpečnost a obranu Ukrajiny. Daniljuk v čele nejvýznamnějšího bezpečnostního orgánu v zemi stanul koncem května, když vystřídal jednoho z lídrů Majdanu a někdejšího vysokého komsomolce Olexandra Turčynova.

Ta zpráva je příznačná pro ukrajinskou současnost, v níž se Zelenský volky nevolky stal „rukojmím“ vnitropolitické války ve Washingtonu. Impulsem k tomu posloužilo odtajnění jeho červnového telefonátu s Donaldem Trumpem, kolem něhož se rozvinul skandál Ukrainegate a související zahájení procedury vedoucí k Trumpovu sesazení. „Je lepší bavit se spolu před kamerami, než si navzájem telefonovat,“ zavtipkoval k tématu někdejší komik Zelenský 25. září v New Yorku při setkání s Trumpem. Podle přítomného reportéra francouzského Le Monde tím hlavu Bílého domu „rozesmál až k slzám“. Možná proto, že Zelenský očividně netušil, co přijde při jejich vzájemných rozhovorech o pár minut později...

Z ukrajinských médií, která se ovšem vesměs odvolávají na „nejmenované zdroje blízké Bílému domu“, si o rozhovoru mezi prezidenty USA a Ukrajiny lze udělat určitou představu. Trumpův Washington po Zelenském údajně chtěl, aby se ve svém okolí zbavil všech lidí blízkých americké Demokratické straně, stejně jako „kádrů“ napojených na oligarchu Viktora Pynčuka, který mimo jiné proslul tím, že (podle zlých jazyků) do soukromé nadace manželů Clintonových přispíval víc než saúdští ropní feudálové. Požadovaná čistka se má kromě zmíněného Daniljuka týkat třeba litevského šefa ukrajinského zbrojního obchodu a postamajdanovského ministra obchodu Ajvarase Abramovičuse, ministryně financí Oksany Markarovové, ministra ekonomického rozvoje Timofeje Milovanova, zástupce generálního prokurátora a dalších.

Navrch Trump Zelenskému připomněl i slib z „nešťastného“ telefonického rozhovoru z konce června, tedy že zahájí vyšetřování korupce, jíž se na Ukrajině dopouštěl Obamův viceprezident a jeden z hlavních Trumpových protikandidátů Joe Biden. Třetí téma se údajně týkalo oligarchy Ihora Kolomojského, který je obecně považován za Zelenského sponzora a loutkovodíče. Washington prý na jedné straně nechce aby Kolomojský přes nového prezidenta ovládl ukrajinskou metalurgii a bankovníctví, ale vzhledem k tomu, že je Kolomojský i v USA žalován z miliardových podvodů, může americké straně posloužit i jako vhodný nástroj nátlaku na Zelenského, aby „očistil“ Ukrajinu od vlivu Demokratické strany, Bidenovské kliky i George Sorose. Kolomojský prý výměnou za to může počítat se zmrazením trestních kauz, které jsou proti němu v USA vedeny...

Samozřejmě se vnucuje otázka, zda v tomto scénáři na demokraticky zvoleného prezidenta Ukrajiny ještě zbývá něco víc než jen role poslušného plníče úkolů. Velký výběr přitom ale nemá. „Pokud budou tyto podmínky splněny, může Ukrajina počítat s tím, že bude pokračovat její financování z USA i od mezinárodních finančních organizací. Pokud splněny nebudou, trestní kauzy proti Kolomojskému budou maximálně aktivizovány, a otázka spolupráce Ukrajiny s USA a mezinárodními finančními institucemi bude v mnoha směrech ohrožena,“ shrnuje například ukrajinský zpravodajský

portál Strana.

Demokratická strana ve spolupráci s „deep state“ označuje takové postupy za nepřijatelný nátlak. Nicméně, na podobných principech je zahraniční politika USA postavena obecně. Není přitom řeč jen o stále rutinnějším uvalování sankcí, které mají čím dál početnější nepoddajné režimy přivést k souladu s americkou politikou. Třebas v roce 1991 USA pohrozily ukončením pomoci všem členům Rady bezpečnosti OSN, kteří by nepodpořili útok na Irák. Jemen se tehdy hlasování zdržel, a podle doložitelných citací se šéf jemenské delegace od amerického zástupce dozvěděl, že to bylo „nejdražší hlasování, jaké kdy Jemen učinil“. Následoval konec americké pomoci zemi, která je považována za nejchudší na celém Blízkém východě, a vypovězení asi milionu jemenských gastarbeiterů ze Saúdské Arábie. Podobné pohružky a tresty provázely i „koalici ochotných“ při útoku proti Iráku v roce 2003. A třeba letos USA použily desetimiliardovou půjčku od Mezinárodního měnového fondu jako páku proti Ekvádoru, aby z azylu na své londýnské ambasádě vypověděl Juliana Assangeho... Čili, rozhořčení Demokratické strany nad Trumpovým „nátlakem“ na Ukrajinu v Bidenově případě (i související hrozba impeachmentu), jsou v zásadě jen vrcholnou ukázkou pokrytectví.

„Mrtvý brouk“

Je vcelku jasné, že bezskrupulózní Ihor Kolomojský může s lehkým srdcem vyměnit svá vlastní stíhání za stíhání Joe Bidena, nicméně po letech, kdy Kyjev poslušně plnil příkazy Demokratické strany, se pro Vladimira Zelenského naopak otevírá výhled na nepříjemnou realitu, v níž už bude jednou provždy a všeobecně označován za prezidenta svrchované země, který poslušně plní příkazy „toho“ Trumpa. Snad každý už si dnes umí představit, jak hysterické kampaně jsou s to rozpoutat „liberální“ média v USA nebo v Evropě, v níž navíc Zelenský nepromyšlenou kritikou ohrožuje vztahy s Francií i Německem. A co víc, Demokratická strana má většinu ve Sněmovně reprezentantů a spousty svých lidí stále i na ministerstvu zahraničí USA. Má tedy poslechnout Trumpa, který přece jen může být z funkce nakonec odvolán? Nebo si naopak na Trumpa vsadit, zavřít oči a udělat, co chce? Mladý ukrajinský prezident se stává rukojmím americké vnitropolitické „studené války“, i kdyby sám stokrát nechtěl.

Za takové situace lze očekávat, že Zelenský bude dělat „mrtvého brouka“ tak dlouho, jak mu to situace – tedy Kolomojský nebo díry ve státním rozpočtu čekající na miliardové záplaty ze zahraničí – dovolí. Koneckonců, odvolaný Daniljuk podal rezignaci sám, ještě před Zelenského cestou do USA, zřejmě dobře informován, co přijde. „Ukrajina nepovede žádná vyšetřování na příkaz cizího státu,“ prohlašuje nyní podle ČTK. Ale náповědou dalšího vývoje budou nejspíš změny v personálním obsazení na generální prokuratuře, neboť to je orgán, který má hlavní slovo v případném prošetření Bidenových korupčních schémat. Objeví se nyní v čele zcela noví lidé, nebo ne?

Mimochodem, nebude jistě náhoda, že Porošenkův generální prokurátor Jurij Lucenko zrovna pro jistotu odjel „na čas“ do Británie, prý „zlepšit se v angličtině“. Právě jeho do čela prokuratury před třemi lety dosadili poté, co si Joe Biden oficiálně stěžoval na to, že jeho předchůdce Viktor Šokin chtěl vyšetřovat podivné chování firmy Burisma, která vyplácela měsíčně přes 160 tisíc dolarů Bidenovu synovi Hunterovi. Pokud ho neodvoláte, nedostanete miliardy, konstatoval tehdy „nenátlakově“.

Trumpův právník Rudolph Giuliani do toho tvrdí, že první informace o Bidenově korupci i souvisejícím aktivním ukrajinském podílu na vymyšleném skandálu Russiagate začali dostávat už v roce 2016, prý aniž by o cokoli sami žádali. Údajně je Trumpovu týmu začali dodávat sami generální prokurátoři Šokin a Lucenko. „Máte se na co těšit,“ slibuje nyní Giuliani jakési politické sólokapry, zatímco si ho Sněmovna reprezentantů předvolává na slyšení.

I při něm se, daleko od Kyjeva, bude hrát o budoucnost Ukrajiny. Znovu.

Tereza Spencerová